

Titel: Udrag fra Kirkehistorie, bibelsk eksegesi, excerpter fra Schleiermachers dogmatik og fra Baaders spekulative dogmatik m.m.

Citation: "Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. K27", i *Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. K27*, udg. af Niels Jørgen Cappelørn; Joakim Garff; Johnny Kondrup; Tonny Aagaard Olesen; Steen Tullberg, Søren Kierkegaard Forskningscenteret 2011 . Onlineudgave fra Søren Kierkegaards Skrifter: <https://tekster.kb.dk/text/sks-p2-kom-shoot-p-94.pdf> (tilgået 31. maj 2024)

Anvendt udgave: Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. K27

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. [Læs CC0-erklæringen](#)

◀ **Constat Judæos semper narrationem ... Heb: 2, 2** : lat. og gr., Det er bekendt, at jøderne altid har forøget og beriget fortællingen om den mosaiske lov. Det har vi et bevis for også på dette sted. I 2. Mosebog tyder nemlig intet på englens tilstedeværelse. Denne overlevering har en mere alvorlig oprindelse, men intet forekommer i Det Gamle Testamente. I Septuaginta tilføjes nemlig følgende ord i 5 Mos 30,2 οἱ ἄγγελοι δεξιῶν αὐτοῦ [englene på hans højre side]. Rabbinerne tilføjede meget til Den hellige Skriffs enkle fortælling og overleverer således, at da Moses steg ned fra bjerget, glemte han Guds ord, men der blev sendt to engle, som kaldte Jehovas ord tilbage i hans hukommelse. Rabbinerne påstod nemlig, at Gud altid viser sig for menneskene omgivet af engle for at kundgøre sin majestæt. Denne overlevering forekommer også i ApG 7,53: εἰς διαταγὰς ἁγγέλων [»under Engles Besørgelse« (NT-1819)]. (hvilke ord nogle dog har forklaret ved at tale om englens forskellige klasser); Hebr 2,2. – **Ex**: gængs forkortelse for Exodus, lat. form af gr. Exodos, udgang, udvandring; betegnelse for Anden Mosebog. – **V. T.:** forkortelse for Vetus Testamentum, lat., Det Gamle Testamente, her om den hebr. tekst. – **LXX:** 70, dvs. Septuaginta, den gr. oversættelse af GT. If. det alexandrinske Aristebrev, der giver sig ud for at være skrevet i det 2. årh. f.Kr., skulle oversættelsen være foretaget af 72 jødiske skriftlærde i løbet af 72 dage i Alexandria (o. 250 f.Kr.); senere blev tallet afrundet til 70. – **Deut: XXX, 2:** formentlig fejl for Deut. (37,11) XXXIII, 2, se følgende underkommentar. – **οἱ ἄγγελοι ἐξ δεξιῶν αὐτοῦ:** gr., frit citat fra 5 Mos 33,2 i Septuagintas gengivelse: »ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ ἄγγελοι μετ' αὐτοῦ« (på hans højre side [var] engle med ham), jf. *Vetus Testamentum graecum iuxta Septuaginta interpretes ex auctoritate sexti quinti pontificis maximi editum*, udg. af L. van Ess, stereotyp udg., Leipzig 1824, ktl. 12 (forkortet *Septuaginta*). – **Jehovæ:** genitiv af Jehova, Guds navn i GT; egl. Jahwæh eller – som det ofte gengives – Jahve. Da jøderne ikke måtte udtale Guds navn, blev de fire konsonanttegn JHWH i den hebr. tekst forsynet med vokaltegnene fra 'Adonāj (med e i stedet for a), der på hebr. betyder Herren, for at minde læseren om, at der i stedet for Jahwæh skulle læses 'Adonāj; deraf læsemåden Jehova. – **εἰς διαταγὰς ἀγγέλων:** gr., citat fra ApG 7,53: »εἰς διαταγὰς ἁγγέλων«, jf. *Novum Testamentum graece*. – **Act: 7, 53:** hvor Stefanus siger til jøderne: »I, som annammede Loven under Engles Besørgelse, og have ikke holdt den!« (NT-1819). 'Act:' er forkortelse for Acta (lat., gerninger), gængs forkortelse for Acta Apostolorum, Apostlenes Gerninger. – **nonnulli:** Se fx kommentaren til ApG 7,53 i H. Olshausen *Biblischer Commentar über sämtliche Schriften des Neuen Testaments zunächst für Prediger und Studierende* bd. 1-2, 2. forbedrede udg., Königsberg 1833-34 [1830-32] (jf. ktl. 96-100); bd. 2, s. 679f.: »Es fragt sich aber noch, wie das εἰς διαταγὰς zu fassen seyn dürfte. Man hat διαταγαί von den Schaaren, Ordnungen der Engel verstehen wollen, so daß der Sinn wäre: 'in Gegenwart der Engel empfangt ihr das Gesetz.' Allein das Substantiv kommt in dieser Bedeutung nicht vor, und überdies paßt das εἰς dazu nicht. Vergleicht man die Parallelen Gal. 3, 19. Hebr. 2, 2., in denen sich dieselbe Idee findet, so kann man nicht bezweifeln, daß διαταγή hier in der Bedeutung 'Verordnung' zu nehmen ist, wo dann εἰς die hier sehr passende Bedeutung 'in Folge, gemäß,' erhält. Die Engel erscheinen also auch hier als die vermittelnden Kräfte zwischen Gott und den Menschen.« – **de variis classibus angelorum:** sml. § 16 i SKs gengivelse af H.N. Clausens »Dogmatiske Forelæsninger« i Not1:5, fra 1833-34, i SKS 19, 18,27-30, hvor det hedder: »De udførlige Disputationer i den gamle Kirke saavel som i den nyere om Englens *Natur, Skabelse og Virksomhed*, og de *forskjellige Arter og Klasser* af dem, ere paa den ene Side blevne begunstigede ved det N. T.« – **Heb: 2, 2:** »Thi blev det Ord, som var talet ved Engle, haandhævet, og fik hver Overtrædelse og Ulydighed sin tilbørlige Løn:« (NT-1819).

I trykt udgave: Bind 27 side 38 linje 39